

Sygn. akt III AUa 2067/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 sierpnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Daria Stanek
Sędziowie:	SSA Iwona Krzeczowska - Lasoń SSA Maria Sałańska - Szumakowicz (spr.)
Protokolant:	stażysta Anna Kowalewska

po rozpoznaniu w dniu 17 sierpnia 2016 r. w Gdańsku

sprawy P. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 27 października 2015 r., sygn. akt VI U 1658/15

oddala apelację.

SSA Maria Sałańska – Szumakowicz SSA Daria Stanek SSA Iwona Krzeczowska - Lasoń

Sygn. akt III AUa 2067/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 maja 2015 r. odmówiono ubezpieczonemu prawa do świadczenia przedemerytalnego, przy czym jako podstawę tej decyzji podano art. 2 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych.

Odwołanie od decyzji złożył P. T. wnosząc o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego, przy czym jako podstawę swojego roszczenia podał inne przepisy aniżeli te, na których oparł się pozwany.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 27 października 2015 r. Sąd okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do świadczenia przedemerytalnego począwszy od

23 maja 2015 r. Uzasadniając swoje stanowisko Sąd wskazał, że P. T. złożył wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego, przy czym, wniosek ten winien być rozpatrywany w kontekście art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, zgodnie z którym prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu likwidacji lub niewypłacalności pracodawcy w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy posiada okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 34 lata dla kobiet i 39 lat dla mężczyzn.

Ubezpieczony bezsprzecznie na dzień 31 grudnia 2013 r., spełnił warunek legitymowania się co najmniej 39 letnim okresem składkowym i nieskładkowym. Pozwany podkreślał jednak, że pomimo spełnienia przez ubezpieczonego powyższego warunku konieczne dla uwzględnienia wniosku o przyznanie prawa do żadanego świadczenia było również ogłoszenie upadłości. W ocenie Sądu twierdzenia organu rentowego nie są trafne, ponieważ art. 2 ust. 1 pkt 6 odwołuje się do przepisów o ochronie roszczeń pracowników w razie niewypłacalności pracodawcy. Ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy przewiduje w art. 8a, że niewypłacalność pracodawcy, o którym mowa zachodzi również w razie niezaspokojenia roszczeń pracowniczych z powodu braku środków finansowych w przypadku faktycznego zaprzestania działalności przez pracodawcę przez okres dłuższy niż 2 miesiące. Z treści powołanego przepisu nie wynika, że musi być ogłoszona upadłość tylko brak środków finansowych na koncie.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, Sąd podkreślił, że już ze sprzeciwu w postępowaniu dotyczącym zapłaty wynagrodzenia wynikało, że firma była niewypłacalna już w kwietniu 2014 r., gdzie we wniosku o zwolnienie od kosztów wykazywała swoją bardzo ciężką sytuację finansową i niepłacenie przez długi okres nie tylko podatków, ale również wynagrodzeń dla pracowników. Powyższe bezsprzecznie wskazuje, że zostały spełnione przesłanki wynikające z art. 8a ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych (...).

Mając na uwadze powyższe Sąd, przy uwzględnieniu treści powołanych wyżej przepisów, na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

Apelację od wyroku wywiódł pozwany zaskarżając go w całości i zarzucając mu naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych oraz prawa procesowego tj. art. 233 § 1 k.p.c.

Powołując się na powyższą podstawę apelacji organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko skarżący podniósł, że postępowanie sądowe w żadnej mierze nie wykazało istnienia niewypłacalności w rozumieniu przepisów rozdziału 2 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy. Zgodnie z art. 8a ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, na który powołał się Sąd w uzasadnieniu - niewypłacalność pracodawcy, o którym mowa w art. 2 ust. 1, zachodzi również w razie niezaspokojenia roszczeń pracowniczych z powodu braku środków finansowych w przypadku faktycznego zaprzestania działalności przez pracodawcę, trwającego dłużej niż 2 miesiące.

Z analizy akt sprawy VII P 377/14 wynika, że pracodawca ubezpieczonego - (...) sp. z o.o. ma ciężką sytuację finansową - przez długi okres nie wypłaca pracownikom wynagrodzenia za pracę, a także ma inne długi np. z tytułu podatków. Brak jest jednak informacji o zaprzestaniu działalności przez (...) sp. z o.o. co nie pozwala na stwierdzenie niewypłacalności w rozumieniu art. 8a ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych. Mało tego w stosunku do spółki nie zostało wydane stosowne postanowienie sądu upadłościowego.

Skoro zatem rozwiązanie stosunku pracy nie nastąpiło z powodu niewypłacalności pracodawcy w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych to tym samym ubezpieczony nie spełnia przesłanek nabycia prawa do

świadczenia przedemerytalnego. Nie legitymując się stażem pracy 40 lat ubezpieczony nie spełnia również prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, stąd apelacja pozwanego jest konieczna i uzasadniona.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszej sprawy była ocena prawidłowości stanowiska organu rentowego w przedmiocie odmowy przyznania P. T. prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych.

We wskazanym powyżej zakresie Sąd Okręgowy przeprowadził stosowne postępowanie dowodowe, a w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikające z przepisu art. 233 k.p.c., nie popełnił też uchybień w zakresie zarówno ustalonych faktów, jak też ich kwalifikacji prawnej, które mogłyby uzasadnić ingerencję w treść zaskarżonego orzeczenia. W konsekwencji, Sąd odwoławczy oceniając, jako prawidłowe ustalenia faktyczne i rozważania prawne dokonane przez Sąd pierwszej instancji uznał je za własne, co oznacza, iż zbędnym jest ich szczegółowe powtarzanie w uzasadnieniu wyroku Sądu odwoławczego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., sygn. I PKN 339/98, OSNAPiUS z 1999 r., z. 24, poz. 776).

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 170) prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego, z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiadała okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 34 lata dla kobiet i 39 lat dla mężczyzn.

Spór w analizowanej sprawie koncentrował się na ustaleniu, czy pracodawca (...) Spółka z o.o., w dacie rozwiązania z P. T. umowy o pracę, które to rozwiązanie nastąpiło z dniem 26 czerwca 2014 r. z winy pracodawcy (art. 30 § 1 pkt 3 k.p. w zw. z art. 55 § 1¹ k.p.) był niewypłacalny w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2014 r., poz. 272).

Powołany przepis art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych statuuje materialnie, że świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie, z którą rozwiązano stosunek pracy lub stosunek służbowy z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy. Niewypłacalność zaś pracodawcy - co wynika z treści art. 8a ust. 1 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy - zachodzi w razie niezaspokojenia roszczeń pracowniczych z powodu braku środków finansowych w przypadku faktycznego zaprzestania działalności przez pracodawcę, trwającego dłużej niż 2 miesiące.

Przekładając powyższe na grunt analizowanej sprawy wskazać należy, że jak wynika z dokumentacji zawartej w załączonych do akt sprawy III AUa 2067/15 aktach sprawy o sygnaturze VIIP 377/14, pracodawca (...) Spółka z o.o., od grudnia 2013 r. zaprzestał wypłaty należnego pracownikom - w tym ubezpieczonemu - wynagrodzenia. W sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 3 kwietnia 2014 r. (...) Sp. z o.o. wskazała, że znajduje się w bardzo trudnej sytuacji finansowej, a jej rachunki bankowe zostały zajęte przez komornika. Również z przedłożonego przed Sądem Rejonowym VII Wydziałem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B. rachunku zysków i strat z dnia 31 grudnia 2013 r., wynika jednoznacznie, że rok obrachunkowy 2013 r. spółka zakończyła ze stratą na poziomie 1.443.040,18 zł, co również oznacza, że w dacie rozwiązania umowy o pracę była niewypłacalna. Mało tego, na rozprawie w dniu 17 sierpnia 2016 r. wnioskodawca wyjaśnił, że budynek firmy, w której był zatrudniony, znajdujący się przy ul. (...) w B. jest „zamknięty na cztery spusty” i wystawiony na sprzedaż przez komornika. Nadto ubezpieczony podał, że pracodawca w dalszym ciągu nie wywiązał się z zawartej w dniu 6 czerwca 2014 r. przed Sądem Rejonowym w Bydgoszczy ugody obejmującej obowiązek wypłaty na rzecz P. T. wynagrodzenia za okres od grudnia 2013 r. do lutego

2014 r. Wnioskodawca wyjaśnił, że skierował sprawę do komornika, który prowadzi już postępowania 60 - byłych - pracowników spółki. Wierzytelność wnioskodawcy została ujawniona w hipotecę obciążającej budynek przy ul. (...).

Mając na uwadze poczynione ustalenia, Sąd Apelacyjny stanął na stanowisku, iż trafnym był wyprowadzony przez Sąd I instancji wniosek, że pracodawca (...) Spółka z o.o. w B. w dacie rozwiązania z P. T. umowy o pracę, był niewypłacalny, który to stan utrzymuje się do dnia dzisiejszego, albowiem, choć spółka – póki co – figuruje jeszcze w Krajowym Rejestrze Sądowym, to jednak nie ma możliwości skontaktowania się z członkami zarządu, co utrudnia sprzedaż jej majątku, który w całości został objęty postępowaniem egzekucyjnym, nie wypłaciła zaległych wynagrodzeń kilkudziesięciu pracownikom, a budynek, w którym znajdowała się jej siedziba jest niedostępny. W takiej sytuacji nie można mieć wątpliwości, że spółka jest niewypłacalna, a skoro tak, to warunek, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, tj. rozwiązanie stosunku pracy z powodu niewypłacalności pracodawcy w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, bezsprzecznie został spełniony. A skoro tak to zasadnym było przyznanie ubezpieczonemu prawa do świadczenia przedemerytalnego począwszy od dnia 23 maja 2015 r., tj. od dnia następującego po dniu złożenia wniosku.

Ze względów wskazanych powyżej, Sąd Apelacyjny podzielając stanowisko Sądu I instancji i uznając apelację pozwanego za bezzasadną, na mocy art. 385 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.

SSA Maria Sałańska-Szumakowicz SSA Daria Stanek SSA Iwona Krzczowska-Lasoń